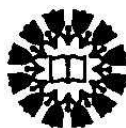

حسابداری پیشرفته (۱)

دکتر غلامحسین اسدی
دکتر مسدومادی نادری

تهران

۱۳۹۸

سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)
پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم انسانی

سرشناسه: اسدی، غلامحسین، ۱۳۳۱-

عنوان و نام پدیدآور: حسابداری پیشرفته (۱) / غلامحسین اسدی، محمد مهدی نادری.

مشخصات نشر: تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: هشت، ۲۹۲ ص: ۲۹×۲۲ س.م.

فروست: «سمت»؛ ۲۳۲۴. حسابداری و مالی؛ ۱۶.

شابک: ۶-۱۹۹۵-۰۲-۶۰۰-۹۷۸ ۴۲۰۰۰۰ ریال (ج. ۱)

Gholam Hossein Assadi, Mohammad Mehdi Naderi. Advanced Accounting (1).

یادداشت: پشت جلد به انگلیسی:

یادداشت: واژه‌نامه.

یادداشت: کتابنامه.

یادداشت: نمایه.

موضوع: حسابداری — راه‌های آموزشی (عالی)

موضوع: Accounting -- Study and Teaching (Higher)

موضوع: حسابداری — مسائل تمرین‌ها و غیره (عالی)

موضوع: Accounting -- Problems, Exercises, etc (Higher)

موضوع: حسابداری — آزمونها و تمرین‌ها (عالی)

موضوع: Accounting -- Examination, Questions, etc (Higher)

شناسه افزوده: نادری نورعینی، محمد مهدی، ۱۳۶۰

شناسه افزوده: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم انسانی.

The Organization for Researching and Composing University Textbooks in the Humanities (SAMT), Institute for Research and Development in the Humanities.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۸ ح ۵ الف / ۵۶۵۵ HF

رده‌بندی دیویی: ۶۵۷/۰۴۶۰۷۶

شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۱۱۴۶۵

سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)

پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم انسانی

حسابداری پیشرفته (۱)

دکتر غلامحسین اسدی (دانشیار دانشگاه شهید بهشتی) و دکتر محمد مهدی نادری (استادیار دانشگاه شهید بهشتی)

ویراستار: عادل مشایخی

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۸

تعداد: ۱۰۰۰

حروفچینی و لیتوگرافی: سمت

چاپ و صحافی: چاپ و انتشارات دانشگاه پیام نور

قیمت: ۴۲۰۰۰۰ ریال. در این قیمت مذکور ثابت است و فروشندگان و عوامل توزیع مجاز به تغییر آن نیستند.

نشانی ساختمان مرکزی: تهران، بزرگراه جلال آل احمد، غرب پل یادگار امام (ره)، روبه‌روی پمپ گاز، کد پستی ۱۴۶۳۶، تلفن

۰۲-۴۴۲۴۶۲۵۰

www.samt.ac.ir

info@samt.ac.ir

@sazman_samt

هر شخص حقیقی یا حقوقی که تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر، نشر یا پخش یا عرضه یا تکثیر یا تجدید چاپ نماید، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	پیشگفتار
۳	فصل اول: حسابداری فروش اقساطی
۳	۱-۱ مقدمه
۳	۱-۲ مبانی نظری شناسایی درآمد
۵	۱-۳ فروش اقساطی و سود تضمین شده
۸	۱-۴ روش تعهدی
۱۳	۱-۵ روش اقساطی (تدریجی)
۱۶	۱-۶ نحوه ارائه اطلاعات فروش اقساطی در صورت های مالی
۱۹	۱-۷ فسخ قرارداد فروش اقساطی
۲۰	۱-۸ روش باز یافت بهای تمام شده
۲۳	۱-۹ مقایسه روش های تعهدی، اقساطی (تدریجی) و باز یافت بهای تمام شده
۲۴	۱-۱۰ فروش اقساطی با فرض نبود سود تضمین شده
۲۷	۱-۱۱ فروش اقساطی از منظر استانداردهای حسابداری ایران
۲۷	۱-۱۲ سؤال های چهار گزینه ای
۳۱	۱-۱۳ مسائل فصل اول
۳۷	فصل دوم: حسابداری اجاره ها
۳۷	۲-۱ مقدمه
۳۷	۲-۲ کالای ارسالی برای فروش یا برگشت
۳۸	۲-۳ حسابداری کالای ارسالی برای فروش یا برگشت
۴۱	۲-۴ اجاره به شرط تملیک
۴۳	۲-۵ اجاره از نگاه استاندارد حسابداری ایران
۴۳	۲-۵-۱ تعاریف
۴۵	۲-۵-۲ طبقه بندی اجاره ها
۴۶	۲-۶ حسابداری اجاره ها به وسیله اجاره کننده
۴۶	۲-۶-۱ اجاره های سرمایه ای
۵۳	۲-۶-۲ اجاره های عملیاتی
۵۴	۲-۷ حسابداری اجاره ها به وسیله اجاره دهنده
۵۴	۲-۷-۱ اجاره های سرمایه ای
۵۹	۲-۷-۲ اجاره های عملیاتی
۶۰	۲-۸ معاملات فروش و اجاره

۶۲	۲-۹ سایر انواع اجاره سرمایه‌ای
۶۳	۲-۱۰ سؤال‌های چهارگزینه‌ای
۷۰	۲-۱۱ مسائل فصل دوم
۷۳	فصل سوم: حسابداری کالای امانی (حق‌العمل‌کاری)
۷۳	۳-۱ مقدمه
۷۴	۳-۲ حسابداری کالای امانی - ثبت ادواری
۷۹	۳-۳ حسابداری کالای امانی - ثبت دائمی
۸۱	۳-۴ حسابداری کالای امانی - روش غیرمجزا
۸۳	۳-۵ دفاتر حق‌العمل‌کار
۸۵	۳-۶ سؤال‌های چهارگزینه‌ای
۸۷	۳-۷ مسائل فصل سوم
۹۱	فصل چهارم: حسابداری شعب و تسعیر ارز
۹۱	۴-۱ مقدمه
۹۲	۴-۲ روش قیمت تمام شده برای شعبی که دفاتر مستقل ندارند
۹۶	۴-۳ روش قیمت تمام شده به علاوه چند درصد برای شعبی که دفاتر مستقل ندارند
۱۰۰	۴-۴ روش قیمت فروش برای شعبی که دفاتر مستقل ندارند
۱۰۴	۴-۵ ثبت تخفیفات در حساب شعب
۱۰۵	۴-۶ حسابداری شعب مستقل
۱۰۶	۴-۷ روش بهای تمام شده در شعب مستقل
۱۱۱	۴-۸ روش بهای تمام شده به علاوه چند درصد و قیمت فروش در شعب مستقل
۱۱۸	۴-۹ حسابداری شعب مستقل فاقد دفاتر قانونی
۱۱۹	۴-۱۰ رفع مغایرت حساب‌های متقابل مرکز و شعبه
۱۲۰	۴-۱۱ شعب مستقل خارجی و تسعیر ارز
۱۲۰	۴-۱۲ مفهوم تسعیر معاملات ارزی و نحوه حسابداری آن
۱۲۶	۴-۱۳ حسابداری شعب مستقل خارجی
۱۲۹	۴-۱۳-۱ روش جاری - غیرجاری
۱۲۹	۴-۱۳-۲ روش پولی - غیرپولی
۱۳۰	۴-۱۳-۳ روش موقتی
۱۳۰	۴-۱۳-۴ روش نرخ جاری
۱۳۱	۴-۱۴ تسعیر صورت‌های مالی شعب خارجی
۱۴۲	۴-۱۵ بررسی استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۲۱
۱۵۳	۴-۱۶ سؤال‌های چهارگزینه‌ای
۱۵۶	۴-۱۷ مسائل فصل چهارم
۱۶۸	فصل پنجم: ترکیب تجاری
۱۶۸	۵-۱ مقدمه
۱۶۸	۵-۲ ترکیب تجاری
۱۶۹	۵-۳ دلایل ترکیب تجاری

۱۷۰	۵-۴ محدودیت های قانونی ترکیب تجاری
۱۷۰	۵-۵ ساختار ترکیب تجاری
۱۷۱	۵-۶ انواع ترکیب با توجه به پیامدهای آن
۱۷۱	۵-۷ روش حسابداری ترکیب تجاری
۱۷۴	۵-۸ تشخیص واحد تحصیل کننده
۱۷۵	۵-۹ تعیین بهای تمام شده ترکیب
۱۷۶	۵-۱۰ تخصیص بهای تمام شده ترکیب
۱۷۷	۵-۱۱ سرقتی
۱۷۸	۵-۱۱-۱ استهلاک سرقتی
۱۷۸	۵-۱۱-۲ سرقتی منفی
۱۸۰	۵-۱۲ افشا
۱۸۰	۵-۱۳ سؤال های چهار گزینه ای
۱۸۴	۵-۱۴ مسائل فصل پنجم
۱۸۷	فصل ششم: حسابداری مشارکت های خاص
۱۸۷	۶-۱ مقدمه
۱۸۸	۶-۲ عملیات تحت کنترل مشترک
۱۸۸	۶-۳ دارایی های تحت کنترل مشترک
۱۸۹	۶-۴ واحدهای تجاری تحت کنترل مشترک
۱۸۹	۶-۴-۱ تهیه صورت های مالی تلفیقی به وسیله شریک خاص
۱۹۱	۶-۴-۲ عدم تهیه صورت های مالی تلفیقی به وسیله شریک خاص
۱۹۲	۶-۴-۳ معاملات بین مشارکت خاص و شریک خاص
۱۹۲	۶-۵ مصادیق مشارکت خاص در عقود اسلامی
۱۹۲	۶-۶ حسابداری مشارکت های خاص
۱۹۳	۶-۷ مشارکت های خاص فاقد دفاتر حسابداری جداگانه
۲۰۰	۶-۸ مشارکت های خاص دارای دفاتر حسابداری جداگانه
۲۰۴	۶-۹ مروری بر استاندارد حسابداری شماره ۲۳ ایران
۲۰۷	۶-۱۰ تطابق استاندارد حسابداری شماره ۲۳ ایران با استاندارد بین المللی
۲۱۱	۶-۱۱ سؤال های چهار گزینه ای
۲۱۴	۶-۱۲ مسائل فصل ششم
۲۱۷	فصل هفتم: گزارشگری بر حسب قسمت های مختلف
۲۱۷	۷-۱ مقدمه
۲۱۷	۷-۲ استانداردهای گزارشگری بر حسب قسمت های مختلف
۲۱۸	۷-۳ تعیین سود (زیان) عملیاتی هر قسمت
۲۲۰	۷-۴ تعیین قسمت های با اهمیت مشمول گزارشگری جداگانه
۲۲۱	۷-۴-۱ آزمون ۱۰ درصد
۲۲۳	۷-۴-۲ آزمون ۷۵ درصد
۲۲۵	۷-۴-۳ آزمون قابلیت مقایسه
۲۲۵	۷-۵ گزارش سود (زیان) بخش متوقف شده

۲۲۷	۷-۶ الزامات افشا
۲۲۹	۷-۷ سایر نکات قابل توجه در گزارشگری بر حسب قسمت‌های مختلف
۲۲۹	۷-۸ بررسی استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۸
۲۳۲	۷-۹ سؤال‌های چهارگزینه‌ای
۲۳۳	۷-۱۰ مسائل فصل هفتم
۲۳۶	فصل هشتم: گزارشگری مالی میان‌دوره‌ای
۲۳۶	۸-۱ مقدمه
۲۳۶	۸-۲ الزامات قانونی تهیه صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای
۲۳۷	۸-۳ استانداردهای گزارشگری مالی میان‌دوره‌ای
۲۳۷	۸-۴ تعاریف
۲۳۸	۸-۵ مبانی تهیه گزارش مالی میان‌دوره‌ای
۲۳۸	۸-۶ اجزاء گزارش مالی میان‌دوره‌ای
۲۳۹	۸-۷ گزیده یادداشت‌های توضیحی
۲۴۰	۸-۸ دوره‌های زمانی صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای
۲۴۰	۸-۹ شناخت و اندازه‌گیری اقلام صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای
۲۴۴	۸-۱۰ سایر نکات قابل توجه در گزارشگری مالی میان‌دوره‌ای
۲۴۵	۸-۱۱ بررسی استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۴
۲۴۷	۸-۱۲ سؤال‌های چهارگزینه‌ای
۲۵۱	۸-۱۳ مسائل فصل هشتم
۲۵۴	فصل نهم: حسابداری شرکت‌های تضامنی
۲۵۴	۹-۱ مقدمه
۲۵۵	۹-۲ تعریف شرکت
۲۵۶	۹-۳ انواع شرکت‌های تجاری
۲۵۹	۹-۴ شرکت تضامنی از منظر قانون تجارت
۲۶۰	۹-۵ حسابداری شرکت‌های تضامنی و سرفصل حساب‌های مورد استفاده
۲۶۰	۹-۶ تصفیه و انحلال
۲۶۲	۹-۶-۱ تصفیه آنی
۲۶۷	۹-۶-۲ تصفیه تدریجی
۲۷۱	۹-۶-۳ روش حداکثر توان جذب زیان
۲۷۴	۹-۷ سؤال‌های چهارگزینه‌ای
۲۷۷	۹-۸ مسائل فصل نهم
۲۸۲	پاسخ سؤال‌های چهارگزینه‌ای
۲۸۴	منابع
۲۸۵	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی
۲۸۸	واژه‌نامه انگلیسی به فارسی
۲۹۱	نمایه

پیشگفتار

آنچه پیش روست حاصل چندین ترم تجربه تدریس درس حسابداری پیشرفته (۱) در دانشگاه‌های مختلف است که به توصیه همکلاسی‌های عزیزم، دانشجویان ادوار مختلف و به لحاظ نیاز و کمبودی که در این زمینه، خصوصاً با افزایش چشمگیر تعداد دانشجویان، احساس شد، با همکاری و همت جناب آقای دکتر محمد مهدی نادری تنظیم و به زیور چاپ آراسته شده است. مطالب مورد نظر از معتبرترین متون حسابداری و کتب مرجع ذکر شده در فهرست منابع گرفته شده و از این ویژگی برجسته نیز برخوردار است که مباحث با استانداردهای پذیرفته شده حسابداری ایران که تلخیص و در متن ارائه گردیده، مطابقت داده شده است. در عین حال استانداردهای بین‌المللی نیز با ارائه مثال‌هایی تشریح شده است. این کتاب منطبق با سیلابس درس حسابداری پیشرفته (۱) و در نه فصل ارائه شده است.

در فصل اول پس از ارائه روش‌های مختلف حسابداری فروش اقساطی، روش حسابداری قابل قبول از دیدگاه استاندارد حسابداری ایران ارائه می‌شود. در فصل دوم، حسابداری، کالای ارسالی برای فروش یا برگشت مطرح شده و از زمره عملیات عمده این بخش اجاره به شرط تملیک به همراه حسابداری اجاره‌ها با تأکید بر اجاره‌های سرمایه‌ای مورد بحث قرار گرفته است. در فصل سوم و چهارم حسابداری روش‌های مختلف توزیع آلا شامل حسابداری کالای امانی (حق‌العمل کاری) و حسابداری شعب ارائه می‌شود. در بخش مربوط به شعب خارجی مباحث مربوط به تسعیر ارز نیز گنجانده شده است.

در فصل پنجم مفاهیم و مسائل مربوط به ترکیب تجاری مورد بحث قرار گرفته است و در فصل ششم حسابداری شرکت‌های خاص مورد اشاره قرار می‌گیرد. فصل هفتم و هشتم به گزارشگری اطلاعات مالی واحد تجاری بر حسب قسمت‌های مختلف و ملاحظات که در تهیه گزارش‌های مالی کوتاه‌مدت و بلندمدت باید مد نظر قرار گیرد، اختصاص یافته است و در فصل آخر حسابداری شرکت‌های تضامنی با تأکید بر تصفیه و انحلال مورد بحث قرار گرفته است. در انتهای هر فصل حسب مورد سؤال‌ها و مسائل برگزیده و از جمله تست‌های کنکور کارشناسی ارشد حسابداری سنوات مختلف آمده است. گرچه این کتاب خالی از ایراد و اشکال نیست، امید است مورد استفاده اساتید محترم و دانش‌جویان عزیز قرار گیرد. همچنین امیدوارم با بهره‌مندی از نقطه نظرهای اصلاحی عزیزان بتوان به غنای آن افزود.

در خاتمه ضمن تشکر ویژه از دوست و همکار عزیز جناب آقای دکتر ساسان مهرانی لازم می‌دانم از مساعدت مسئولان محترم سازمان سمت در ویرایش و چاپ و انتشار این کتاب قدردانی نمایم.

دکتر غلامحسین اسدی^۱

مهرماه ۱۳۹۷